

VOLVIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

L'OPINIÓ DELS EXPERTS

Amadeu Altafaj

Periodista de formació, va exercir nou anys de corresponsal europeu per a diversos mitjans a Brussel·les. Des de l'any 2004, i fins al 2014, va treballar a la Comissió Europea. Des del gener de l'any 2015, és el representant del govern de la Generalitat davant la Unió Europea.

Catalunya, futur pol d'estabilitat i prosperitat a Europa

El ministre d'Hisenda, Cristóbal Montoro, va endossar a les comunitats i als ajuntaments l'esforç per complir les polítiques d'austeritat ■ AFP

La futura república catalana té potencial per esdevenir un alumne avantatjat a la classe de l'euro, així com un pol de prosperitat i d'estabilitat financera al sud d'Europa. I això no ha passat desapercebut als ulls d'observadors i analistes econòmics internacionals.

La majoria d'economistes no qüestionen la viabilitat econòmica d'una Catalunya independent, fins i tot en els escenaris de més estrès polític en què l'estat d'origen, Espanya, rebutges reconèixer el nou estat i fer una transició ordenada dins la Unió Europea. Els interrogants se situen més aviat en la viabilitat del que ro-

mandria de l'economia espanyola –inclosos els comptes públics, el repartiment i la titularitat del deute públic– si el trencament fos abrupte.

Els mercats són en general “agnòstics” pel que fa a l'estructura política interna de la UE. El que preval en les seves anàlisis i decisions és l'estabilitat financera i la rendibilitat. Dit d'una altra manera, qualsevol escenari de transició conflictiva penalitzaria totes les parts: Catalunya, Espanya i l'eurozona. Això es comença a entendre en algunes capitals europees, on s'esgota la paciència amb un govern espanyol que consideren políticament maldestre

en la gestió del conflicte català. L'expressió d'aquest malestar i nerviosisme dels socis europeus d'Espanya, avui encara *sottovoce*, anirà en augment i esdevindrà gradualment més explícit i incisiu.

Atesa la realitat de les xifres encoratjadores de l'economia catalana (creixement econòmic, exportacions, arribada d'inversions estrangeres productives, proliferació de *start-ups*, captació de fons europeus per a la recerca i la innovació...), són moltes les oportunitats que s'obren en un nou escenari com a estat independent i membre de ple dret de la UE, l'escenari més racional per a totes les parts.

A més, repassant resultats de les economies del nostre entorn, tant en termes de creixement econòmic com de benestar social, ens adonem que són els països petits i mitjans (amb menys de 20 milions d'habitants) els que obtenen millor nota. Contràriament al que alguns pretenen, els països petits no només no estan condemnats a la irrellevància en l'economia global, sinó que molts són els que millor s'adapten, els que treuen més profit de la globalització i els que gestionen més bé la seva economia.

En l'àmbit pressupostari i macroeconòmic, no veig més que avantatges en l'escenari d'esdevenir membres de ple dret del sistema de coordinació de polítiques econòmiques de la UE i desfer-nos de l'arbitrarietat política a què ens sotmet el govern espa-

A l'Estat espanyol, el pes de les polítiques d'austeritat en els anys de crisi s'ha carregat a les espatlles de les comunitats autònomes i els municipis

nyol, especialment en el repartiment dels sostres de déficit. Com escrivia fa uns dies en aquestes pàgines Albert Carreras, l'Estat espanyol “fa i desfà com vol, centrifuga el déficit a les comunitats autònomes i les culpabilitza davant d'Europa”. És ben bé així: en puc donar fe per la meua experiència a la Comissió Europea (CE). A l'Estat espanyol, l'esforç d'austeritat durant els anys difícils de la crisi s'ha carregat essencialment a les espatlles de les comunitats autònomes i els municipis, amb el silenci còmplice de la CE, que ha evitat aixecar la catifa de la sostenibilitat dels comptes públics espanyols, malgrat la insistència tossuda d'alguns com ara l'aleshores conseller Andreu Mas-Colell. La paret del club privat d'estats era i continua sent massa gruixuda.

Moltes de les directrius que

encasellen les nostres polítiques econòmiques es decideixen a Brussel·les i no hi tenim res a dir. En canvi, el 57% de les “recomanacions específiques per país” que emet la UE en matèria macroeconòmica i pressupostària les apliquen les regions i no pas els governs centrals dels estats, segons un estudi recent del Comitè de Regions. Els estats són els únics que poden influir en el sistema de governança econòmica de la UE. L'anomenat “semestre europeu” va esdevenir més intrusiu a partir del 2010, arran de la crisi econòmica, una crisi que va precipitar el rescat d'Espanya (rescat amb tots els ets i uts, malgrat el maquillatge de comunicació política amb què es va presentar). Seria molt positiu tenir presència com a estat en les discussions econòmiques: es faria una anàlisi específica de l'economia catalana com a tal i les recomanacions serien més justes i realistes.

En termes d'estabilitat financera, una Catalunya estat no ha de plantejar cap risc a la UE. El país ha restablert els darrers anys la sostenibilitat dels comptes públics (tot i un context polític advers a l'Estat), i el ple control dels ingressos fiscals en un context de fort creixement econòmic la reforçaria. Això sí, cal que la transició inclogui una negociació justa pel que fa al repartiment del deute de l'estat d'origen.

Esperar que prevalgui la racionalitat política i econòmica arran d'un canvi de govern a l'Estat i d'una catarsi en la política espanyola és poc versemblant a curt i a mitjà termini. Una racionalitat induïda des de l'exterior em sembla més probable, com va ser el cas del rescat de l'economia espanyola el 2012, quan els pesos pesants de l'eurozona van obligar Madrid a demanar-lo i el ministre Montoro a empassar-se les seves famoses paraules sobre els “homes de negre”. És, a més, l'únic escenari que garanteix l'estabilitat financera i els interessos econòmics de totes les parts implicades, amb una transició ordenada en el si de la UE, el mercat interior i l'euro.

Què preguntaries als experts?

Si tens alguna pregunta per plantejar als experts en economia, els la pots fer arribar a través de www.elpuntavui.cat. A l'edició digital d'El Punt Avui trobaràs un formulari per adreçar-los les preguntes, així com les respostes.

I DEMÀ Marta Espasa

La hisenda catalana

